

Reaua-credință a fiscului sub lupa Marii camere a Curții de Justiție a Uniunii Europene

Cosmin Flavius Costaș,

*Asist.univ.dr. la Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca,
Facultatea de Drept*

Avocat partener, Costaș, Negru & Asociații SCA

Pentru contribuabili și pentru avocați, în unele cazuri și pentru magistrați, nu mai este o noutate faptul că fiscul din România este exponentul unui veritabil principiu al relei-credințe în relațiile cu contribuabilii. În pofida tentativelor de a „șlefui” imaginea prăfuită a Agenției Naționale de Administrare Fiscală, reaua-credință pare a fi unul dintre demonii care bântuie fiscul, de la șeful instituției și până la cel mai mărunț funcționar. Iar domeniul în care lucrurile se pot observa cel mai bine este cel al taxelor percepute cu ocazia primei înmatriculări a vehiculelor în România, percepute după data de 1 ianuarie 2007. Două exemple pot fi elocvente:

i) la câteva zile după pronunțarea hotărârii Curții de Justiție a Uniunii Europene din 7 aprilie 2011 în afacerea Ioan Tatu, șeful de atunci al fiscului spunea că „...hotărârea se aplică numai în cauza de la Sibiu”.

ii) la mai bine de trei ani de la pronunțarea hotărârilor Curții în afacerile Tatu și Nisipeanu, în condițiile

existenței unei jurisprudențe unanime a instanțelor în sensul restituirii taxei de poluare percepute în temeiul O.U.G. nr. 50/2008, fiscul respinge toate cererile de restituire ale contribuabililor și-i îndrumă pe aceștia să se adreseze instanței, de unde pot obține eventual, alături de restituirea taxei, dobânzi și cheltuieli de judecată. Arareori, se invocă drept temei juridic art. 5 și 13 Cod procedură fiscală și se spune, sentențios, că în România se aplică cu prioritate reglementările naționale și „voința legiuitorului așa cum rezultă din lege”.

Această atitudine a fiscului român și în general a executivului pare să fi fost recent observată și la nivelul Curții de Justiție a Uniunii Europene. În acest context, ne-au atras atenția concluziile expuse de avocatul general Melchior Wathelet în fața Marii Camere a Curții de Justiție a Uniunii Europene, în afacerea C-331/13, *Ilie Nicolae Nicula vs. Administrația Finanțelor Publice Sibiu, Administrația Fondului pentru Mediu*.

În esență, litigiul principal este unul de natură procedurală. Domnul Nicula a achitat în baza O.U.G. nr. 50/2008 o taxă de poluare și încearcă să obțină restituirea acesteia pe cale judiciară. În cursul procedurii însă a intervenit O.U.G. nr. 9/2013 privind timbrul de mediu, iar în special art. 4 lit. d) din acest act normativ pare să-l lezeze pe domnul Nicula. Concret, dacă ar obține o hotărâre judecătorească favorabilă în temeiul căreia și-ar recupera taxa de poluare achitată în anul 2009, achitarea timbrului de mediu ar fi obligatorie pentru dobânditorul subsecvent al vehiculului, la momentul transcrierii dreptului de proprietate. Pe cale de consecință, previzibil, domnul Nicula ar fi obligat să reducă semnificativ prețul de vânzare al vehiculului deja înmatriculat în România. În plus, prin raportare la art. 12 din O.U.G. nr. 9/2013, instanța națională pare a se întreba dacă hotărârea judecătorească pe care previzibil o va pronunța în baza jurisprudenței *Nisipeanu* – conținând, în esență, obligația de

restituire integrală a taxei de poluare – va produce efecte juridice depline, în condițiile în care acest art. 12 fixează o procedură de restituire, extrajudiciară, doar a diferenței dintre timbrul de mediu determinat conform O.U.G. nr. 9/2013 și taxa de poluare achitată în temeiul O.U.G. nr. 50/2008.

Tribunalul Sibiu a transmis Curții o întrebare generală referitoare la compatibilitatea O.U.G. nr. 9/2013 cu dreptul european, iar la solicitarea expresă a Guvernului român, cauza a fost atribuită spre soluționare Marii Camere a Curții de Justiție a Uniunii Europene.

În esență, concluziile avocatului general Wathelet au punctat următoarele chestiuni, pe care noi le considerăm esențiale pentru problema juridică ce va fi dedusă analizei Curții:

Citeste articolul integral in [numarul pilot Tax Magazine](#)